

Afbeelding 1: High Power Laser Therapie

FYSIOTHERAPIE BIJ DIEREN, BESTAAT DAT?

Tekst: Wendy de Ruijter, de Ruijter Dierfysiotherapie & Chiropractie

Mensen kijken mij soms vragend aan, als ik vertel over mijn beroep. Gelukkig komt er steeds meer bekendheid over het beroep dierenfysiotherapie. Op de faculteit in Utrecht worden tegenwoordig zelfs lezingen gegeven over de samenwerking met de dierenfysiotherapeut bij diergeneeskunde.

HOE WORD JE EEN DIERENFYSIOTHERAPEUT?

Het beroep dierenfysiotherapie bestaat al meer dan 30 jaar. Het is een beschermd beroep, wat betekent dat je jezelf niet zomaar dierenfysiotherapeut mag noemen. Als dierenfysiotherapeut rond je eerst de 4-jarige HBO opleiding tot humaan fysiotherapeut af. Daarna volgt de 2-jarige post-HBO opleiding

fysiotherapie bij dieren in Barneveld. Naast dierenfysiotherapeut ben ik tevens chiropractor voor honden en katten. Deze opleiding heb ik gevolgd aan het Supple Spine Institute (SSI). Onlangs ben ik gestart met de 2-jarige opleiding chiropractie voor paarden bij Focus on the Equine Spine (FES). Chiropractie is een mooie aanvulling op dierenfysiotherapie omdat je gespecialiseerd bent in de wervelkolom en daarbij het onderzoek en de behandeling nog beter kunt verfijnen.

WELKE DIEREN ZIET DE DIERENFYSIOTHERAPEUT?

Ik behandel honden, katten en paarden. De honden en katten zie ik bij de eigenaar aan huis of in het Medisch Centrum voor Dieren (MCD) in Amster-

dam. Voor de paarden rijd ik langs verschillende stallen. Ik ben trots op Manege de Ruif in Amsterdam, die mij regelmatig inschakelt om de manege paarden een preventieve dierenfysiotherapeutische behandeling te geven.

WANNEER KOMT EEN HOND OF KAT BIJ DE DIERENFYSIOTHERAPEUT OP CONSULT?

Indien een hond of kat een probleem heeft aan het bewegingsapparaat, gaan eigenaren vaak eerst naar de eigen dierenarts. Deze kan bepalen of het nodig is om een onderzoek te laten doen door een orthopedisch specialist, of dat het probleem conservatief opgelost kan worden middels een combinatie van medicatie en dierenfysiotherapie.

Wanneer het dier bij de orthopedisch specialist terecht komt en geopereerd moet worden, speelt de dierenfysiotherapeut een belangrijke rol tijdens het revalidatietraject. De dierenarts blijft de hoofdbehandelaar tijdens de behandeling van het dier.

EN DE PAARDEN?

Paarden eigenaren wordt aangeraden, bij een kreupelheid, de dierenarts te raadplegen. Bij andere klachten, zoals stijfheid, moeite met aanspringen in galop of gedragsverandering kan de dierenfysiotherapeut ingeschakeld worden. Deze houdt nauw contact met de dierenarts.

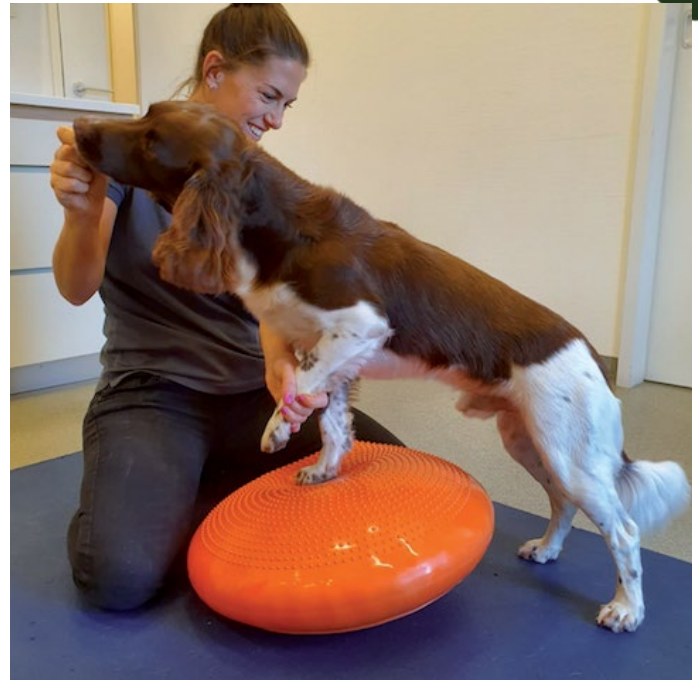
WIST JE DAT ...

veel honden- en paardeneigenaren hun dier eens in de 3 maanden preventief laten controleren door de dierenfysiotherapeut? Zeker bij de sporthond en de wat oudere hond met gewrichtsproblemen is dit aan te raden. Bij paarden is het überhaupt goed om preventieve checks te laten uitvoeren. Hier hebben we namelijk met meerdere externe factoren te maken, zoals de ruiter, een goed passend zadel, het gebit en het hoefbeslag. Met een preventieve check detecteer je onderliggende klachten en voorkom je tijdig blessures.

MET WELKE INDICATIES KUN JE BIJ DE DIERENFYSIOTHERAPEUT TERECHT?

Binnen het MCD begeleid ik met name honden en katten tijdens het revalidatie traject na een operatie. Indicaties hiervan kunnen zijn:

- gescheurde kruisband
- patella luxatie
- elleboogdysplasie
- hernia
- fracturen

Afbeelding 2: Stabiliteitstraining

Daarnaast zie ik veel dieren die conservatief worden behandeld. Dat wil zeggen een behandeling zonder operatie, middels medicatie, aanpassing van leefregels en dierenfysiotherapie.

Voorbeelden zijn:

- heupdysplasie
- gewrichtsproblemen
- onbegrepen kreupelheden

Voorbeelden van indicaties bij paarden zijn:

- gedragsverandering, zoals plots nijdig met aangingelen of poetsen
- verminderde lengtebuiging
- moeite met gymnastische oefeningen

HOE ZIET EEN DIERENFYSIOTHERAPEUTISCH ONDERZOEK ERUIT?

Tijdens een eerste kennismaking wordt een uitgebreide anamnese (vraaggesprek) gehouden. De stand en bouw van het dier wordt bekeken en het gehele lichaam wordt gepalpeerd (gevoeld) op temperatuurverschillen, zwelling, pijn en veranderinge tonus (spanning) in de musculatuur.

Vervolgens wordt het dier gemonsterd, wat inhoudt dat het looppatroon wordt beoordeeld. Daarop volgt het functieonderzoek waarbij de ligamenten, pezen, spieren en gewrichten worden getest. Waar nodig worden specifieke testen, zoals neurologische testen en diepe palpatie uitgevoerd. Aan de hand van bovenstaande bevindingen wordt een dierenfysiotherapeutische diagnose gevormd. Daarop volgt een plan van aanpak waarbij de eigenaar een belangrijke rol speelt.

WELKE BEHANDELMOGELIJKHEDEN ZIJN ER VOOR HONDEN EN KATTEN?

Het ligt geheel aan de casus en de pathologie hoe de behandeling eruit ziet. Bij honden en katten die net geopereerd zijn aan een gewricht staan pijn-demping en functie voorop. Middels massagetechnieken wordt eventuele hoge tonus in musculatuur verminderd. Mobilisaties zorgen dat een gewricht weer de volledige bewegingsuitslag terug krijgt. Bij de dieren met neurologische klachten wordt tevens gewerkt aan het optimaliseren van sensibiliteit (gevoel) en proprioceptie (lichaamsbewustzijn). Chiropractie wordt ingezet bij verminderde bewegingsvrijheid in de wervelkolom middels manipulaties, in de volksmond 'kraken'.

Met het verminderen van pijn en het verbeteren van functie worden voorwaarden geschapt voor een volgende stap in de behandeling; oefentherapie. De spierkracht en het uithoudingsvermogen zullen verminderen bij gewrichtsproblemen en na een operatie. Middels spierversterkende oefeningen wordt er gewerkt aan spieropbouw van de aangedane poot. Ook de niet aangedane poot wordt meegenomen in het proces daar deze meer zal worden belast. Tevens wordt er gewerkt aan stabiliteitstraining. De hydrotrainer kan worden ingezet om onbelast proprioceptie te trainen. Tevens worden het looppatroon en het uithoudingsvermogen verbeterd in de hydrotrainer.

WAT IS ER SPECIFIEK BIJ HET BEHANDELEN VAN PAARDEN?

Naast massagetechnieken, mobilisaties, Dry Needling, Medical Taping en oefentherapie, zoals longeren is multidisciplinaire samenwerking bij de paarden een belangrijk onderdeel. Daarmee wordt bedoeld de samenwerking tussen de dierenarts, de dierenfysiotherapeut, de zadelmaker, de tandarts, de hoefsmid en de voedingsdeskundige.

Als voorbeeld casus nemen we een paard die krepel loopt, bij de dierenarts komt en een peesblessure blijkt te hebben. De ernst van de peesblessure wordt middels echografie gediagnosticeerd door de dierenarts. Vervolgens wordt de dierenfysiotherapeut ingeschakeld om de peesblessure te behandelen met High Power Laser Therapie. Dit is een mooie methode om het herstel te bevorderen. Na zes tot acht weken wordt de pees opnieuw gescand door de dierenarts en wordt de vordering van het herstel bepaald. Er wordt een nieuw plan van aanpak gemaakt en een eventueel opbouw-schema. Tevens wordt het paard volledig onder-

Afbeelding 3: Mobilisaties van de schouder

Afbeelding 4: Trainen in de hydrotrainer

zocht en behandeld door de dierenfysiotherapeut. Want waar komt de peesblessure vandaan? Is er bijvoorbeeld sprake van verminderde beweeglijkheid in de wervelkolom? Moet er nog een discipline ingeschakeld worden, zoals de zadelmaker? Als alle neuzen van de disciplines dezelfde kant op staan krijgt het paard uiteindelijk de meest optimale behandeling.

Nieuwsgierig geworden? Neem gerust een kijkje op: www.deruijterdierfysio.nl